

GUIA DOCENT
CURS 2019-20

FITXA TÈCNICA DE L'ASSIGNATURA

Dades de l'assignatura	
Nom	Filosofia social i política
Codi	221094
Titulació	Grau en Filosofia
Curs	Quart
Semestre	Primer
Crèdits ECTS	5
Caràcter	Obligatòria
Mòdul	Filosofia Pràctica
Universitat	Universitat Ramon Llull
Horari	
Professor/s	Carles Llinàs
Descriptor	L'assignatura pretén facilitar l'accés de l'alumne al coneixement dels conceptes i dels autors més rellevants de la història del pensament polític occidental. La introducció és la part més sistemàtica del programa: mirant de no caure en un essencialisme ingenu, sabent del condicionament històric de tots els conceptes fonamentals, s'intenta tanmateix una primera aproximació a la problemàtica de la filosofia política a partir d'algunes categories generals i hipotètiques que permetin emmarcar de forma flexible els temes més importants del curs. Les tres parts següents, precisament, tenen com a missió dur a terme la concreta explicació històrica de les principals maneres en què al llarg del temps s'han conformat i s'han pensat els problemes de la unitat política.
Modalitat de impartició	Presencial
Llengua	català

Docent	
Nom	Carles Llinàs
Departament	Filosofia i Humanitats
Despatx	Deganat
e-mail	cllinas@filosofia.url.edu
Telèfon	93 453 43 38
Horari de tutories	A convenir

DADES ESPECÍFIQUES DE L'ASSIGNATURA

Contextualització de l'assignatura
Aportació al perfil professional de la titulació
Aportar els fonaments filosòfics de la política
Prerequisits
No n'hi ha

Competències - Objectius
Competències de l'assignatura
Competències Generals
CG1. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir coneixements generals bàsics sobre l'àrea d'estudi (filosofia i humanitats), partint de llibres de text avançats i incloent cada vegada més els grans clàssics del camp d'estudi i les monografies més importants.
CG5. Que l'estudiant adquireixi una bona capacitat comprensiva en relació amb els textos d'alt nivell cultural.
CG8. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir habilitats d'elaboració o de defensa d'arguments amb consciència crítica i autocrítica.
CG11. Que l'estudiant adquireixi habilitats analítiques i sintètiques pel que fa a fenòmens culturals d'alta complexitat; això és: que aprengui a descompondre els problemes i les qüestions de manera adequada ala resolució, aprenent alhora a establir les connexions necessàries amb altres aspectes de la pròpia disciplina o amb altres disciplines.
CG16. Que l'alumne sigui capaç de comunicar-se correctament de forma oral i escrita en català i en castellà, i que adquireixi una bona capacitat d'exposició i d'explicació, tant a nivell oral com escrit, per tal de dirigir-se tant a públics especialitzats com no especialitzats.
Competències Específiques (Mòdul: Filosofia Pràctica)
CE1. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir les habilitats necessàries per a analitzar, comprendre i manejar sistemàticament la terminologia bàsica dels grans àmbits temàtics de la filosofia.
CE2. Que l'alumne adquireixi habilitats d'argumentació específicament filosòfiques fonamentals sobre les qüestions que s'estudiaran en els diversos camps temàtics de la filosofia, detectant problemes i apories, i sabent posicionar-se personalment de forma reflexionada, crítica, flexible i respectuosa amb les altres opinions.
CE3. Que l'alumne adquireixi les habilitats necessàries per a poder usar correctament els principis hermenèutics en les seves pròpies aproximacions als textos i als problemes filosòfics.
CE11. Que l'alumne adquireixi els conceptes i habilitats necessaris per a una primera aproximació històrica i sistemàtica a l'àmbit de la filosofia política, aprenent a manejar algunes categories fonamentals de la realitat social i política i reflexionant sobre els grans autors que, al llarg de la història, han fet del tema politico-social objecte específic del seu pensament.

BLOCS TEMÀTICS I CONTINGUTS

Continguts - Unitats Temàtiques
UNITAT 1: Introducció. Categories generals
Tema 1: Categories generals del polític.
Tema 2: Categories generals del jurídic.
Tema 3: El "lloc" (la "plaça pública") del polític i del jurídic: la història.

UNITAT 2: Breu repàs de les modalitats històriques de conformació de la unitat política
Tema 4: Formes preestats de la unitat política.
Tema 5: Formes estats moderns de la unitat política.
Tema 6: Perspectives des de l'actualitat. Crisis successives de l'estatalitat moderna.
UNITAT 3: Reflexió filosòfica a partir de les formes pre-estats de la unitat política
Tema 7: Plató i Aristòtil.
Tema 8: Fites de l'Edat Mitjana cristiana.
UNITAT 4: Reflexió filosòfica a partir de les formes estats de la unitat política
Tema 9: De les guerres interconfessionals a la Revolució francesa.
Tema 10: Segles XIX i XX. El debat al voltant de la Teologia política.

METODOLOGIA DOCENT

Aspectes metodològics generals de l'assignatura
Metodologia Presencial
<p>Activitats formatives:</p> <p>1. Ensenyament-aprenentatge presencial:</p> <ul style="list-style-type: none"> - exposició del professor. - exposició de l'estudiant. - debats. - examen final (escrit) <p>2. Ensenyament-aprenentatge dirigit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lectures orientades. - tutories individuals. - treball escrit individual i exposició a l'aula. <p>3. Ensenyament-aprenentatge autònom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lectures complementàries proposades pel professor. - estudi personal. - cerca d'informació i materials.

RESUM D'HORES DE TREBALL DE L'ALUMNAT			
MODALITAT PRESENCIAL			
Classes magistrals	Examen	Tutories	Treball personal de l'alumne
42	10	15	58
CRÈDITS ECTS: 5			125

AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

MODALITAT PRESENCIAL		
ACTIVITATS D'AVAUACIÓ	CRITERIS	PES
Assistència, participació, debat a l'aula	Capacitat analítica i sintètica Coneixement i ús correcte dels conceptes Capacitat expositiva	10 %
Treball personal voluntari sobre un tema convingut amb el professor	Capacitat analítica i sintètica Coneixement i ús correcte dels conceptes Capacitat expositiva	30 %
Examen final sobre un qüestionari prèviament entregat als alumnes	Capacitat analítica i sintètica Coneixement i ús correcte dels conceptes Capacitat expositiva	60 %

*Per a poder realitzar la prova escrita tant de la convocatòria ordinària com extraordinària cal haver realitzat la resta d'activitats que són objecte d'avaluació.

CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA (PRESENCIAL):

Els criteris d'avaluació són els mateixos que en la convocatòria ordinària, per la qual cosa cal aportar totes les activitats d'avaluació considerades en el curs. Es guardaran les notes de les activitats realitzades, a l'espera de que es realitzin les activitats pendents. En aquesta avaluació s'aplicaran els mateixos criteris de ponderació que en l'avaluació ordinària.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia Bàsica
Apunts i textos proporcionats pel professor. Grans clàssics de la història del pensament polític.
Bibliografia Complementària
Arendt, Hanna, <i>Los orígenes del totalitarismo</i> , Madrid, Alianza, 2006. Arendt, H., <i>Eichmann en Jerusalén</i> , Debolsillo, 2017. Arendt, H., <i>Sobre la revolución</i> , Madrid, Alianza, 2013. Arendt, H., <i>¿Qué es la política?</i> , Barcelona, Paidós, 2018. Arendt, H., <i>La condición humana</i> , Barcelona, Paidós, 2016. Aron, Raymond, <i>Introducción a la filosofía política</i> , Barcelona, Página Indómita, 2015. Aron, R., <i>El opio de los intelectuales</i> , Barcelona, Página Indómita, 2018. Aron, R., <i>Democracia y totalitarismo</i> , Barcelona, Página Indómita, 2017. Aron, R., <i>Ensayo sobre las libertades</i> , Madrid, Alianza, 2017. Aron, R., <i>Estudios políticos</i> , México, FCE, 1997. Berlin, Isaiah, <i>Sobre la libertad</i> , Madrid, Alianza, 2017. Berlin, I., <i>Dos conceptos de libertad</i> , Madrid, Alianza, 2014. Berlin, I., <i>El poder de las ideas</i> , Barcelona, Página Indómita, 2017. Berlin, I., <i>El sentido de la realidad</i> , Madrid, Taurus, 2017. Bobbio, N.; Matteucci, N.; Pasquino, G., <i>Diccionario de política</i> , Madrid, Siglo XXI, 1998. Bobbio, Norberto, <i>Teoría general de la política</i> , Madrid, Trotta, 2009. Bobbio, N., <i>Iusnaturalismo y positivismo jurídico</i> , Madrid, Trotta, 2015. Bobbio, N., <i>Las teorías de las formas de gobierno en la historia del pensamiento político</i> , México, FCE, 2019. Bobbio, N., <i>El futuro de la democracia</i> , México, FCE, 2016.

- Böckenförde, E.-W., *Estudios sobre el Estado de Derecho y la democracia*, Madrid, Trotta, 2000.
- Del Noce, Augusto, *Modernidad. Interpretación transpolítica de la historia contemporánea*, Madrid, Encuentro, 2016.
- Díaz, Elías, *Estado de Derecho y sociedad democrática*, Madrid, Taurus, 1998.
- Dumont, L., *Homo aequalis I*, Paris, Gallimard, 1977 (trad. cast. en Madrid, Taurus, 1982).
- Dumont, L., *Essais sur l'individualisme. Une perspective anthropologique sur l'idéologie moderne*, Paris, Seuil, 1983 (2 ed. aumentada 1985) (trad. cast. aún más aumentada en Madrid, Alianza, 1987).
- Ellul, J., *Histoire des institutions*, 4 vols., Paris, PUF, 1999.
- Freund, Julien, *La esencia de lo político*, Madrid, Ed. Nacional, 1968 (Madrid, Centro de Estudios Políticos y Constitucionales, 2018).
- Freund, J., *El gobierno representativo*, Madrid, Encuentro, 2017.
- Gauchet, Marcel, *El desencantamiento del mundo. Una historia política de la religión*, Madrid, Trotta, 2005.
- Gauchet, M., *La condition politique*, Paris, Gallimard, 2005.
- Heller, H., *La soberanía*, UNAM-FCE, 1995.
- Heller, H., *Teoría del Estado*, FCE, 1992.
- Kelsen, Hans, *¿Qué es la teoría pura del derecho?*, México, Fontamara, 1999 (México, Coyoacán, 2018).
- Kelsen, H., *Esencia y valor de la democracia*, Oviedo, KRK Ed., 2006; México, Coyoacán, 2016.
- Kelsen, H., *El método y los conceptos de la teoría pura del derecho*, Madrid, Editorial Reus, 2009.
- Kelsen, H., *Teoría pura del derecho*. Varias ediciones: México, UNAM, 1982; México, Coyoacán, 2019; Madrid, Trotta, 2011.
- Kelsen, H., *¿Qué es la justicia?*, Barcelona, Ariel, 2008.
- Koselleck, R., *Crítica y crisis. Un estudio sobre la patogénesis del mundo burgués*, Madrid, Trotta, 2007.
- Koselleck, R., *Futuro pasado*, Barcelona, Paidós, 1993.
- Koselleck-Gadamer, *Historia y hermenéutica*, Barcelona, Paidós, 1997.
- Kriele, Martin, *Einführung in die Staatslehre*, Stuttgart-Berlin-Köln, Kohlhammer Verlag, 2003 (*Introducción a la teoría del Estado*, Buenos Aires, Ediciones Depalma, 1980).
- Lucas Verdú, P.; Lucas Murillo de la Cueva, P., *Manual de derecho político I*, Madrid, Tecnos, 2000.
- Manent, Pierre, *Curso de filosofía política*, Buenos Aires, FCE, 2003.
- Manent, P., *Histoire intellectuelle du libéralisme*, Paris, Hachette, 1987.
- Peces-Barba, Gregorio, *Introducción a la filosofía del derecho*, Madrid, Debate, 1983.
- Plessner, Helmuth, *La nación tardía. Sobre la seducción política del espíritu burgués (1935-1959)*, Madrid, Biblioteca Nueva, 2017.
- Sabine, G., *Historia de la teoría política*, FCE, 1988.
- Sartori, G., *Elementos de teoría política*, Madrid, Alianza, 1992.
- Schmitt, C., *Teoría de la Constitución*, Madrid, Alianza, 1992.
- Schmitt, C., *El concepto de lo político*, Madrid, Alianza, 1991.
- Schmitt, C., *Sobre los tres modos de pensar la ciencia jurídica*, Madrid, Tecnos, 1996.
- Skinner, Q., *Los fundamentos del pensamiento político moderno*, 2 vols., FCE, 1993.
- Strauss, L.; Cropsey, J. (eds.), *Historia de la filosofía política*, FCE, 1996.
- Touchard, J., *Historia de las ideas políticas*, Madrid, Tecnos, 1990.
- Truyol y Serra, A., *Historia de la Filosofía del Derecho y del Estado*, 2 vols., Madrid, Alianza, 1978-82.
- Vallespin, F. (ed.), *Historia de la Teoría Política*, 6 vols., Madrid, Alianza, 1990-1995.
- Villacañas, José Luis, *Teología política imperial y comunidad de salvación cristiana. Una genealogía de la división de poderes*, Madrid, Trotta, 2016.
- Voegelin, E., *La nueva ciencia de la política: una introducción*, Buenos Aires, Katz, 2006.